ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 23. marca 2006 *

Vo veci C-237/04,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Tribunale di Cagliari (Taliansko) zo 14. mája 2004 a doručený Súdnemu dvoru 7. júna 2004, ktorý súvisí s konaním:

Enirisorse SpA

proti

Sotacarbo SpA,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia R. Schintgen (spravodajca), R. Silva de Lapuerta, P. Kūris a G. Arestis,

* Jazyk konania: taliančina.

generálny advokát: M. Poiares Maduro,
tajomník: K. Sztranc, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 27. októbra 2005,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Enirisorse SpA, v zastúpení: G. Dore a C. Dore, avvocati,

— Sotacarbo SpA, v zastúpení: F. Angioni, D. Scano, G. M. Roberti a I. Perego, avvocati,

— talianska vláda, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci P. Gentili, avvocato dello Stato,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: V. Di Bucci a E. Righini, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 12. januára 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 43 ES, 44 ES, 48 ES, 49 ES a nasl. v súvislosti so slobodou usadiť sa a voľným pohybom služieb, ako aj článku 87 ES.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Enirisorse SpA (ďalej len „Enirisorse“) a Sotacarbo SpA (ďalej len „Sotacarbo“) v súvislosti so zamietnutím spoločnosti Sotacarbo nahradiť spoločnosti Enirisorse protihodnotu akcií, ktorých bola táto spoločnosť držiteľkou v čase svojho vystúpenia zo spoločnosti Sotacarbo.

Vnútroštátny právny rámec

3 Článok 2437 talianskeho občianskeho zákonníka stanovuje:

„Spoločníci, ktorí namietajú proti rozhodnutiam týkajúcim sa zmeny predmetu podnikania alebo právnej formy spoločnosti, alebo presunu sídla do zahraničia, majú právo vystúpiť zo spoločnosti a dostať náhradu za ich akcie vo výške priemernej ceny počas posledných šiestich mesiacov, ak sú akcie kótované na burze, alebo v opačnom prípade vo výške pomernej časti základného imania vyplývajúceho z účtovnej závierky za posledný účtovný rok.

Vyhlásenie o vystúpení zo spoločnosti musia spoločníci, ktorí sa zúčastnili na valnom zhromaždení, oznámiť doporučeným listom do troch dní po skončení valného zhromaždenia a v prípade spoločníkov, ktorí sa na valnom zhromaždení nezúčastnili, do 15 dní po dátume zápisu rozhodnutia do obchodného registra.

Ustanovenie, ktoré vylučuje právo na vystúpenie alebo ho sťažuje, je neplatné."

4 V zmysle článku 5 zákona č. 351 z 27. júna 1985 (GURI č. 166 zo 16. júla 1985, s. 5019, ďalej len „zákon č. 351/1985"):

„1. ENI, ENEL a ENEA sa splnomocňujú na založenie akciovej spoločnosti, ktorá má za cieľ vývoj inovačných a pokrokových technológií pri používaní uhlia (obohatenie, techniky spaľovania, skvapalnenie, splyňovanie, uhlíkový priemysel atď.) prostredníctvom:

a) vytvorenia výskumného centra na Sardínii uvedeného v článku 1 bode m) zákona č. 110 z 9. marca 1985;

b) naplánovania a vytvorenia zariadení umožňujúcich technologické inovácie pri používaní uhlia;

c) vytvorenia priemyselných zariadení na iné využitie uhlia, ako je jeho spaľovanie.

2. Náklady na založenie akciovej spoločnosti uvedenej v tomto článku budú započítané oproti položkám uvedeným v článku 6 tohto zákona.

...

4. Subjekty uvedené v prvom odseku tohto článku sa môžu buď zo svojich vlastných zdrojov, alebo prostredníctvom zdrojov, ktoré sú im pridelené na základe zákona, zúčastniť na nevyhnutných investíciách určených na realizáciu priemyselnej fázy projektu vývoja pokrokových technológií použitia uhlia.

...“

5 Článok 6 zákona č. 351/1985 stanovuje, že „náklady vyplývajúce z uplatňovania tohto zákona budú vo výške 80 miliárd ITL na rok 1985, 90 miliárd ITL na rok 1986 a 100 miliárd ITL na rok 1987 pokryté zodpovedajúcim znížením predpokladaného rozpočtu upraveného na účely trojročného rozpočtu 1985 — 1987 v kapitole 9001 predpokladu ministerstva financií na účtovný rok 1985 za pomoci rezervného fondu ‚Pomoc v prospech regiónu Sardínia v oblasti minerálnej energie jej výmenou za všeobecnú schému metanizácie‘“.

6 Článok 7 ods. 4 a 5 zákona č. 140 z 11. mája 1999 (GURI č. 117 z 21. mája 1999, s. 4, ďalej len „zákon č. 140/1999“) stanovuje:

„4. ENI a ENEL môžu vystúpiť z akciovej spoločnosti uvedenej v článku 5 ods. 1 zákona č. 351 z 27. júna 1985, založenej s cieľom vývoja inovačných a pokrokových technológií pri používaní uhlia pochádzajúceho z uhoľnej panvy Sulcis, po zaplatení nesplatených častí ich vkladov.

5. Spoločnosť uvedená v ods. 4 je povinná predložiť do 90 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona nový podnikateľský plán na účely pokračovania jej činnosti."

7 Článok 33 zákona č. 273 z 12. decembra 2002 (bežný dodatok GURI č. 293 zo 14. decembra 2002, ďalej len „zákon č. 273/2002") znie:

„S cieľom zabezpečiť pre Sotacarbo nevyhnutné finančné zdroje na implementáciu programu činností uvedeného v článku 7 ods. 5 zákona č. 140 z 11. mája 1999 sú akcionári spoločnosti povinní uhradiť nesplatené časti akcií do 60 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona a majú možnosť vystúpiť zo spoločnosti pod podmienkou, že sa vzdajú všetkých práv na majetok spoločnosti a uhradia nesplatené časti akcií. Vyhlásenia o vystúpení, ktoré už boli oznámené Sotacarbo SpA v súlade s už uvedeným článkom 7 ods. 4 zákona č. 140 z 11. mája 1999, môžu byť odvolané do 30 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Po uplynutí tejto lehoty je vystúpenie považované za definitívne s bezpodmienečným prijatím vyššie uvedených podmienok zo strany vystupujúceho akcionára."

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

8 Spoločnosť uvedená v článku 5 zákona č. 351/1985 bola založená pod menom Sotacarbo. Troma akcionármi boli, v tomto poradí, verejnoprávne subjekty (Ente nazionale idrocarburi, ďalej len „ENI" a Ente nazionale per l'energia elettrica, ďalej len „ENEL") a verejnoprávny orgán (Comitato nazionale per la ricerca e lo sviluppo dell'energia nucleare e delle energie alternative, ďalej len „ENEA"). Ako vyplýva z článku 6 tohto zákona, založenie Sotacarbo bolo financované štátom.

9 V roku 1987 ENI zaplatila Sotacarbo sumu 12 708 900 033 ITL ako kapitálový vklad s cieľom vytvoriť centrum pre výskum uhlia na Sardínii.

10 V roku 1992 boli ENI a ENEL privatizované a zmenené na akciové spoločnosti. ENI, ktorá ďalej nemala záujem na účasti v Sotacarbo, previedla svoju účasť na svoju dcérsku spoločnosť Enirisorse. Táto spoločnosť využila uplatnením článku 7 ods. 4 zákona č. 140/1999 svoju možnosť vystúpiť zo Sotacarbo a uhradila sumu zodpovedajúcu nesplatenej časti svojich akcií. V rovnakom čase požiadala Sotacarbo o náhradu svojich akcií v pomere k základnému imaniu Sotacarbo.

11 Sotacarbo na túto žiadosť nereagovala a 12. marca 2001 informovala Enirisorse, že mimoriadne valné zhromaždenie z 12. februára toho istého roku rozhodlo o zrušení akcií Enirisorse bez toho, aby bola nahradená ich protihodnota.

12 Enirisorse podala žalobu na Tribunale di Cagliari s cieľom získať náhradu hodnoty sporných akcií. Na podporu svojej žaloby tvrdila, že článok 7 ods. 4 zákona č. 140/1999 jej priznáva právo vystúpiť zo Sotacarbo a že v súlade s článkom 2437 občianskeho zákonníka bola Sotacarbo povinná jej nahradiť hodnotu predmetných akcií.

13 Vzhľadom na nadobudnutie účinnosti zákona č. 273/2002 prijatom po podaní žaloby Enirisorse a najmä na jeho článok 33, Enirisorse tento súd požiadala, aby sa obrátil na Súdny dvor s otázkou, či opatrenie, ako je to, ktoré je uvedené v článku 33 uvedeného zákona, predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ES.

14 Keďže Tribunale di Cagliari sa na jednej strane domnieva, že Sotacarbo má na základe článku 33 zákona č. 273/2002 prospech z podpory, ktorú je potrebné posúdiť s ohľadom na ustanovenia zmluvy ES o štátnej pomoci, a na druhej strane má pochybnosti, pokiaľ ide o súlad tohto článku so zásadou rovnakého zaobchádzania „v trhovom hospodárstve", rozhodol sa prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Predstavuje ustanovenie článku 33 zákona č. [273/2002] štátnu pomoc v prospech Sotacarbo SpA, ktorá je nezlučiteľná s článkom 87 ES a nezákonná z dôvodu neoznámenia podľa článku 88 ods. 3 ES?

2. Je uvedené ustanovenie v rozpore s článkami 43 ES, 44 ES, 48 ES, 49 ES a nasl. týkajúcimi sa slobody usadiť sa a voľného pohybu služieb?"

O prípustnosti prejudiciálnych otázok

Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

15 Na úvod Sotacarbo tvrdí, že pokiaľ ide o kritériá Súdneho dvora v súvislosti s prípustnosťou návrhov na začatie prejudiciálneho konania, musia byť otázky predložené v tomto prípade vyhlásené za neprípustné. Po prvé vnútroštátny súd neopísal osobitnú právnu povahu spoločnosti Sotacarbo, úlohy všeobecného záujmu, ktoré jej boli zverené, alebo osobitný režim, ktorému je táto spoločnosť podriadená. Ďalej, vnútroštátny súd dostatočne neopísal vnútroštátny právny rámec, ktorého súčasťou je článok 33 zákona č. 273/2002. Nakoniec, uznesenie o návrhu na

začatie prejudiciálneho konania neobsahuje žiadne vysvetlenie vzťahu medzi článkami Zmluvy, ktoré sú predmetom prvej otázky, a článkami Zmluvy uvedenými v druhej otázke. Okrem toho druhá otázka je absolútne irelevantná pre vyriešenie sporu vo veci samej.

16 Talianska vláda a Komisia Európskych spoločenstiev pripomínajú, že ako to vyplýva z rozsudku zo 17. júna 1999, Piaggio (C-295/97, Zb. s. I-3735, body 29 až 33), Súdnemu dvoru v rámci prejudiciálneho konania neprináleží, aby sa vyjadril k súladu potenciálnej štátnej pomoci so spoločným trhom. Súdny dvor môže len posúdiť, či vnútroštátne ustanovenie, ktorého sa týka vec sama, spadá do pôsobnosti pojmu „štátna pomoc" alebo nie. Za týchto okolností sa talianska vláda domnieva, že časť prvej prejudiciálnej otázky smerujúcej k objasneniu, či opatrenie vo veci samej predstavuje štátnu pomoc, ktorá je nezlučiteľná so spoločným trhom, je neprípustná. Komisia navrhuje preformulovanie tejto otázky tak, aby Súdny dvor mohol dať odpoveď, ktorá bude mať úžitok pre vnútroštátny súd. Pokiaľ ide o druhú prejudiciálnu otázku, talianska vláda a Komisia sa domnievajú, že pokiaľ vnútroštátny súd presne neodôvodnil, čo ho k tejto otázke priviedlo, je táto otázka neprípustná.

Odpoveď Súdneho dvora

17 Predovšetkým je vhodné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry nevyhnutnosť dospieť k výkladu práva Spoločenstva, ktorý je užitočný pre vnútroštátny súd, vyžaduje, aby tento súd vymedzil skutkový a právny rámec, do ktorého sa začleňujú ním položené otázky, alebo prinajmenšom objasnil skutkové predpoklady, na ktorých sa tieto otázky zakladajú (pozri najmä rozsudky z 21. septembra 1999, Brentjens', C-115/97 až C-117/97, Zb. s. I-6025, bod 38; z 11. septembra 2003, Altair Chimica, C-207/01, Zb. s. I-8875, bod 24, a z 9. septembra 2004, Carbonati Apuani, C-72/03, Zb. s. I-8027, bod 10).

18 Informácie poskytnuté v návrhu na začatie prejudiciálneho konania majú jednak umožniť Súdnemu dvoru dať užitočné odpovede a jednak poskytnúť vládam členských štátov a iným dotknutým subjektom možnosť predložiť pripomienky podľa článku 23 Štatútu Súdneho dvora. Súdny dvor musí dbať o to, aby bola táto možnosť zachovaná, berúc do úvahy, že podľa uvedeného ustanovenia sa dotknutým subjektom oznamuje len tento návrh (pozri najmä uznesenia z 30. apríla 1998, Testa a Modesti, C-128/97 a C-137/97, Zb. s. I-2181, bod 6; z 11. mája 1999, Anssens, C-325/98, Zb. s. I-2969, bod 8, a rozsudok Altair Chimica, už citovaný, bod 25).

19 V tomto prípade návrh na začatie prejudiciálneho konania obsahuje stručný, ale presný opis relevantného vnútroštátneho právneho rámca, ako aj pôvodu a povahy sporu. Z toho vyplýva, že vnútroštátny súd dostatočne definoval skutkový a právny rámec, v ktorom požiadal o výklad práva Spoločenstva, a poskytol Súdnemu dvoru všetky potrebné informácie, aby mu umožnil užitočne odpovedať na položené otázky.

20 Tvrdenie Sotacarbo, ktorým sa domáha vyhlásenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania za neprípustný ako celok, sa preto musí zamietnuť.

21 Ďalej, pokiaľ ide o druhú prejudiciálnu otázku, je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor rozhodol, že je nevyhnutné, aby vnútroštátny súd minimálne vysvetlil dôvody voľby ustanovení práva Spoločenstva, o ktorých výklad žiada, a vzťah, ktorý vidí medzi týmito ustanoveniami a vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou v spore (uznesenie z 28. júna 2000, Laguillaumie, C-116/00, Zb. s. I-4979, bod 16, a rozsudok Carbonati Apuani, už citovaný, bod 11).

22 Je však nutné uviesť, že v tomto prípade vnútroštátny súd neposkytol žiadne informácie v súvislosti s dôvodmi svojej voľby ustanovení práva Spoločenstva uvedených v druhej otázke. Je preto potrebné túto otázku zamietnuť ako neprijateľnú.

23 Nakoniec, pokiaľ ide o prvú prejudiciálnu otázku, podľa ustálenej judikatúry prináleží posúdenie zlučiteľnosti opatrení alebo režimov pomocí so spoločným trhom do výlučnej právomoci Komisie, ktorej činnosť je preskúmateľná súdom Spoločenstva (rozsudky z 21. novembra 1991, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires a Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, C-354/90, Zb. s. I-5505, bod 14; z 11. júla 1996, SFEI a i., C-39/94, Zb. s. I-3547, bod 42, a Piaggio, už citovaný, bod 31). Preto vnútroštátny súd nemôže v rámci prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES klásť Súdnemu dvoru otázku zlučiteľnosti štátnej pomoci alebo režimu pomoci so spoločným trhom (uznesenie z 24. júla 2003, Sicilcassa a i., C-297/01, Zb. s. I-7849, bod 47).

24 Súdny dvor tiež opakovane rozhodol, že hoci mu neprináleží rozhodovať v rámci konania podľa článku 234 ES o zlučiteľnosti noriem vnútroštátneho práva s právom Spoločenstva ani vykladať zákonné alebo iné právne predpisy vnútroštátneho práva, je príslušný poskytnúť vnútroštátnemu súdu všetky výkladové prvky spadajúce do rámca práva Spoločenstva, ktoré mu umožnia posúdiť túto zlučiteľnosť na účely rozsudku vo veci, o ktorej rozhoduje (pozri najmä rozsudky z 15. decembra 1993, Hünermund a i., C-292/92, Zb. s. I-6787, bod 8; z 3. mája 2001, Verdonck a i., C-28/99, Zb. s. I-3399, bod 28; z 12. júla 2001, Ordine degli Architetti a i., C-399/98, Zb. s. I-5409, bod 48, ako aj z 27. novembra 2001, Lombardini a Mantovani, C-285/99 a C-286/99, Zb. s. I-9233, bod 27).

25 Za týchto okolností je potrebné konštatovať, že prvá otázka je prípustná len v rozsahu, v akom sa vnútroštátny súd pýta, či vnútroštátne opatrenie, ako je to, ktorého sa týka vec sama, ktoré spoločníkom spoločnosti ovládanej štátom poskytuje ako výnimku zo všeobecného práva možnosť vystúpiť z tejto spoločnosti pod podmienkou vzdania sa všetkých práv na majetok spoločnosti, sa musí považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

O prvej otázke

26 Na úvod je potrebné pripomenúť, že takto formulovaná otázka sa týka len výkladu článku 87 ods. 1 ES. Preto je potrebné preskúmať, či sú splnené podmienky na uplatnenie tohto ustanovenia.

27 Po prvé je potrebné overiť, či je Sotacarbo podnikom v zmysle tohto ustanovenia.

28 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že podľa ustálenej judikatúry v oblasti práva hospodárskej súťaže pojem „podnik" zahŕňa každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť nezávisle od svojho právneho statusu a spôsobu financovania (pozri najmä rozsudky z 23. apríla 1991, Höfner a Elser, C-41/90, Zb. s. I-1979, bod 21; z 21. decembra 1999, Albany, C-67/96, Zb. s. I-5751, bod 77; z 12. septembra 2000, Pavlov a i., C-180/98 až C-184/98, Zb. s. I-6451, bod 74, a z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze a i., C-222/04, Zb. s. I-289, bod 107).

29 Hospodársku činnosť predstavuje každá činnosť, ktorá pozostáva z ponuky tovarov alebo služieb na danom trhu (rozsudky zo 16. júna 1987, Komisia/Taliansko, 118/85, Zb. s. 2599, bod 7; z 18. júna 1998, Komisia/Taliansko, C-35/96, Zb. s. I-3851, bod 36; Pavlov a i., už citovaný, bod 75, ako aj Cassa di Risparmio di Firenze a i., už citovaný, bod 108).

30 Hoci v tomto prípade prináleží definitívne posúdenie vnútroštátnemu súdu, je potrebné konštatovať, že rôzne prvky spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, poukazujú na to, že činnosť Sotacarbo môže mať hospodársky charakter.

31 Ako uvádza v bode 25 svojich návrhov generálny advokát, úlohou Sotacarbo je najmä rozvoj nových technológií použitia uhlia a poskytovanie podporných odborných služieb pre administratívu, verejnoprávne organizácie a spoločnosti, ktoré majú záujem o rozvoj týchto technológií. Hospodársku činnosť podniku vo všeobecnosti predstavuje práve tento typ aktivít. Okrem toho je nepochybné, že Sotacarbo sleduje svojou činnosťou dosiahnutie zisku.

32 V rozpore s tvrdením talianskej vlády toto posúdenie nie je spochybnené skutočnosťou, že Sotacarbo bola založená verejnoprávnymi subjektami a financovaná z talianskych štátnych zdrojov s cieľom výkonu istých výskumných činností.

33 Na jednej strane z ustálenej judikatúry vyplýva, že spôsob financovania nie je pre určenie, či subjekt vykonáva hospodársku činnosť, relevantný (pozri bod 28 tohto rozsudku).

34 Na druhej strane Súdny dvor už rozhodol, že skutočnosť, že subjektu sú zverené určité úlohy všeobecného záujmu, nemôže brániť tomu, aby tieto činnosti boli považované za hospodársku činnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. októbra 2001, Ambulanz Glöckner, C-475/99, Zb. s. I-8089, bod 21).

35 Z toho vyplýva, že skutočnosť, že Sotacarbo bola vytvorená na účel určitých výskumných operácií, nie je napriek tvrdeniu tejto spoločnosti v tejto súvislosti rozhodujúca.

36 Za týchto okolností nemožno vylúčiť, že Sotacarbo vykonáva hospodársku činnosť a že preto môže byť označená za podnik v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

37 Po druhé je potrebné preskúmať rôzne prvky, ktoré vytvárajú pojem štátna pomoc uvedený v tomto ustanovení.

38 Súdny dvor opakovane rozhodol, že označenie za pomoc vyžaduje splnenie všetkých podmienok upravených v článku 87 ods. 1 ES (pozri rozsudky z 21. marca 1990, Belgicko/Komisia, nazývaný „Tubemeuse", C-142/87, Zb. s. I-959, bod 25; zo 14. septembra 1994, Španielsko/Komisia, C-278/92 až C-280/92, Zb. s. I-4103, bod 20; zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, C-482/99, Zb. s. I-4397, bod 68, a z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, Zb. s. I-7747, bod 74).

39 Po prvé, musí ísť o zásah zo strany štátu alebo zo štátnych prostriedkov. Po druhé, tento zásah musí byť spôsobilý ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Po tretie, musí priniesť výhodu tomu, v prospech koho bol vykonaný. Po štvrté, musí narúšať alebo hroziť narušením hospodárskej súťaže (pozri rozsudky Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovaný, bod 75, a z 3. marca 2005, Heiser, C-172/03, Zb. s. I-1627, bod 27).

40 Berúc do úvahy, že v tomto prípade sa pripomienky účastníkov konania týkajú hlavne tretej podmienky, je potrebné ju preskúmať ako prvú.

41 Hoci žalobkyňa vo veci samej tvrdí, že článok 33 zákona č. 273/2002 predstavuje pre Sotacarbo výhodu v zmysle článku 87 ods. 1 ES, táto spoločnosť tvrdí, že tomu tak nie je, a tento postoj podporuje i Komisia.

42 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že pojem pomoc obsahuje nielen priamu pomoc, ale aj zásahy znižujúce rôznymi formami náklady, ktoré obyčajne znášajú podniky a ktoré bez toho, aby boli subvenciami vo vlastnom slova zmysle, majú rovnakú povahu a zhodné účinky (pozri najmä rozsudky z 8. novembra 2001, Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, C-143/99, Zb. s. I-8365, bod 38, a Heiser, už citovaný, bod 36).

43 V tomto prípade je potrebné uviesť, že zákony č. 140/1999 a 273/2002, ktoré ako pripomína v bode 32 svojich návrhov generálny advokát, nemôžu byť posudzované oddelene, zakladajú výnimku z ustanovení všeobecného práva upravujúcich právo výstupu zo spoločnosti pre akcionárov akciových spoločností, vyplývajúce najmä z článku 2437 občianskeho zákonníka. Tento právny predpis priznáva právo vstupu len akcionárom, ktorí namietajú proti rozhodnutiam týkajúcim sa zmeny predmetu podnikania alebo právnej formy spoločnosti, alebo presunu sídla spoločnosti do zahraničia.

44 Zákon č. 140/1999 ponúka akcionárom Sotacarbo výnimočnú možnosť výstupu prostredníctvom uhradenia nesplatenej časti ich akcií, ktorá by im neprináležala, ak by tento zákon nebol prijatý, keďže podmienky článku 2437 občianskeho zákonníka neboli vo veci samej splnené.

45 Okrem toho článok 33 zákona č. 273/2002 vylučuje náhradu v prospech akcionárov, len ak využili túto možnosť, ktorá je výnimkou z režimu všeobecného práva.

46 Túto možnosť však nemožno považovať za výhodu pre Sotacarbo v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

47 Ako správne tvrdí Komisia, vnútroštátna právna úprava, ktorej sa týka vec sama, neponúka výhodu ani akcionárom, ktorí môžu zo Sotacarbo výnimočne vystúpiť bez toho, aby získali náhradu za svoje akcie, ani uvedenej spoločnosti, keďže akcionári môžu, ale nemusia vystúpiť zo spoločnosti, hoci podmienky stanovené v tejto súvislosti nie sú splnené.

48 Z toho vyplýva, že zákon č. 273/2002 len zamedzuje zaťaženiu rozpočtu Sotacarbo nákladmi, ktoré by za normálnych okolností nejestvovali. Tento zákon sa preto obmedzuje na zabezpečenie možnosti výnimočného vystúpenia priznanej akcionárom tejto spoločnosti zákonom č. 140/1999 bez toho, aby mal za cieľ znížiť náklady, ktoré by táto spoločnosť za normálnych okolností musela znášať.

49 V tejto súvislosti je potrebné dodať, že ak by článok 33 zákona č. 273/2002 vylúčil právo na náhradu aj v prípade vystúpenia za podmienok článku 2437 občianskeho zákonníka, mohlo by toto ustanovenie predstavovať výhodu v zmysle článku 87 ods. 1 ES. Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru však nevyplýva, že ide o takúto situáciu.

50 Keďže podmienky stanovené v článku 87 ods. 1 ES sú kumulatívne (pozri bod 38 tohto rozsudku), nie je viac v tomto prípade potrebné skúmať, či sú splnené ostatné predpoklady uplatnenia pojmu štátna pomoc.

51 Je preto potrebné na prvú otázku odpovedať, že vnútroštátnu právnu úpravu, ako je tá, ktorej sa týka vec sama, poskytujúcu spoločníkom spoločnosti ovládanej štátom ako výnimku zo všeobecného práva možnosť z nej vystúpiť pod podmienkou vzdania sa všetkých práv na jej majetok, nemožno kvalifikovať ako štátnu pomoc v zmysle článku 87 ES.

O trovách

52 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Vnútroštátnu právnu úpravu, ako je tá, ktorej sa týka vec sama, poskytujúcu spoločníkom spoločnosti ovládanej štátom ako výnimku zo všeobecného práva možnosť z nej vystúpiť pod podmienkou vzdania sa všetkých práv na jej majetok nemožno kvalifikovať ako štátnu pomoc v zmysle článku 87 ES.

Podpisy